

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 11 0 U 022866 19 Uvp
Banjaluka, 27. maja 2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Strahinje Ćurkovića, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrka i Edine Ćupeljić, članova vijeća, uz učešće zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi tužioca V. S. iz S., kojeg zastupa punomoćnik M. P., advokat iz B., protiv zaključka tuženog Ministarstvo ... broj: ... od 01. juna 2018. godine, u predmetu polaganja stručnog ispita, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 022866 18 U od 25. februara 2019. godine, u sjednici vijeća održanoj 27. maja 2021. godine, donosi

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom se tužba uvažava i uvodno označeni akt tuženog poništava, te tuženi obavezuje da tužiocu nadoknadi troškove spora u iznosu od 750 KM, a zahtjev za naknadu troškova spora preko dosuđenog iznosa odbija kao neosnovan. Osporenim aktom se prekida postupak po zahtjevu tužioca, u predmetu polaganja stručnog ispita za magistra farmacije, te određuje da prekid postupka traje dok se ne riješi prethodno pitanje dozvole za rad Evropski univerzitet B. d. B. i H..

Uvaženje tužbe sud obrazlaže stavom da je osporeni akt nepravilan i nezakonit, jer da je dana 29. jula 2015. godine, u vrijeme kada je tužilac stekao diplomu magistra farmacije Evropski univerzitet, Fakultet zdravstvenih nauka B. d. B. i H., ta visokoškolska ustanova imala dozvolu za rad i ovlaštenje za izvođenje nastave, te izdavanje diploma svršenim studentima. Protiv te visokoškolske ustanove je pokrenut postupak upravnog nadzora, vođen sudski postupak pred Osnovnim sudom Brčko distrikta BiH i pred Apelacionim sudom Brčko distrikta BiH, ali postupak nije okončan, pa da se tuženi donoseći akt o prekidu postupka po zahtjevu tužioca, zbog rješavanja prethodnog pitanja, upustio u ocjenu pravne valjanosti diplome tužioca o stečenom akademskom zvanju magistra farmacije, za šta nije nadležan. Time prejudicira ishod spora koji se vodi pred nadležnim sudom za poništenje rješenja Odjeljenje za visoko obrazovanje Vlada B. d. B.iH. od 23. januara 2014. godine, donesenog u postupku upravnog nadzora nad radom te visokoškolske ustanove. Sve dok se pravosnažnom presudom ne utvrdi oduzimanje licence za rad i zabrana obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja Evropski univerzitet B. d. B.iH., da su izdate diplome pravno valjane, imaju svojstvo javne isprave i podobne su u pravnom prometu, a time i za polaganje stručnog ispita za zvanje magistra farmacije, pa da je tužilac u vrijeme podnošenja zahtjeva ispunjavao zakonom i podzakonskim

aktima propisane uslove za polaganje stručnog ispita. Sudski postupak u kojem se ispituje zakonitost rada te ustanove, a time i valjanost diploma koje je izdala, nije osnov da se postupak prekine, jer to nije prethodno pravno pitanje od čijeg rješavanja zavisi odluka u ovoj stvari. Dok se ne utvrdi pravosnažnom presudom ništavost izdatih diploma, one su valjane i podobne u pravnom prometu.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tuženi osporava njenu zakonitost, u skladu sa članom 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Ističe da je sud ranijom presudom, broj: 11 0 U 021450 17 U od 25. aprila 2018. godine, poništio akt tuženog od 29. septembra 2017. godine i naložio mu da donese novi upravni akt, uz obrazloženje da tuženi ima mogućnost da prekine postupak do pravosnažnog okončanja spora. U pobijanoj presudi sud zauzima suprotan stav, da sudski postupak u kojem se ispituje zakonitost rada Evropski univerzitet B. d. B.iH., ne predstavlja osnov za prekid postupka u predmetu po zahtjevu za polaganje stručnog ispita, jer da to ne predstavlja pitanje od čijeg rješavanja zavisi odluka o glavnoj stvari. Pored toga, smatra da je pogrešan zaključak da je ta visokoškolska ustanova u vrijeme izdavanja diplome imala dozvolu za rad, jer je od svog otvaranja imala samo dozvolu za upis studenata na prvu godinu studija. Nije tačno da se tuženi upustio u ocjenu pravne valjanosti diplome, jer je tuženi o tome zatražio mišljenje nadležnih organa-Odjeljenje za obrazovanje B. d. B.iH. i Ministarstvo ..., u smislu člana 54. Okvirnog Zakona o visokom obrazovanju u BiH, po kojem su nadležni državni organi dužni priznavati samo diplome koje izdaju akreditovane visokoškolske ustanove i da su jedino te ustanove ovlašćene da dodjeljuju akademske stepene i diplome navedene u uvjerenju o akreditaciji. Tužilac je u skladu sa Pravilnikom o programu i postupku polaganja stručnog ispita („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 110/11, 54/12 i 33/13, u daljem tekstu: Pravilnik), dostavio potrebnu dokumentaciju za polaganje stručnog ispita, ali da prednost treba dati primjeni Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH, u odnosu na podzakonski akt. Predlaže da se zahtjev uvaži, presuda ukine i predmet vrati sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na zahtjev tužilac osporava navode zahtjeva, iz razloga koje je isticao tokom postupka, te predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud odlučuje kao u izreci iz sljedećih razloga:

Predmet postupka je zahtjev tužioca za polaganje stručnog ispita za magistra farmacije, na osnovu diplome o stečenom zvanju magistra farmacije, broj: 00005-20/15 od 29. jula 2015. godine, Evropski univerzitet, Fakultet zdravstvenih nauka B. d. B. i H.

Iz stanja spisa predmeta proizlazi da je upravni postupak pokrenut po zahtjevu tužioca za polaganje stručnog ispita za magistra farmacije. Postupajući po zahtjevu, tuženi mu je dostavio obavještenje od 29. septembra 2017. godine, da ne može odobriti polaganje stručnog ispita licima koja su zvanje magistra farmacije stekla kod Evropskog univerziteta B. d. B. i H., dok se ne riješi prethodno pitanje u Odjeljenju za visoko obrazovanje Vlade B. d. B. i H.. Presudom Okružnog suda u Banjaluci od 25. februara 2019. godine, tužba je uvažena i taj akt poništen, uz obrazloženje da tuženi nije nadležan da ocjenjuje valjanost diplome tužioca o stečenom akademskom zvanju magistra farmacije, jer dok se pravosnažnom presudom ne odluči o oduzimanju licence za rad i zabrani obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, da su diplome ove visokoškolske ustanove pravno valjane. Osporenim aktom, u izvršenju te presude, na osnovu člana 132. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike

Srpske”, broj: 13/02, 87/07 i 50/10, u daljem tekstu: ZOUP), kojim je propisano prethodno pitanje, u vezi sa članom 4. Pravilnika, kojim je propisano polaganje stručnog ispita i dokazi koji se prilažu uz prijavu, tuženi prekida postupak pokrenut po zahtjevu tužioca u predmetu polaganja stručnog ispita za magistra farmacije i određuje da prekid postupka traje dok se ne riješi prethodno pitanje dozvole za rad Evropski univerzitet B. d. B. i H.. Presudom se tužba uvažava i osporeni akt poništava, iz razloga naprijed navedenih.

Po ocjeni ovog suda, pobijana presuda je pravilna, a navodima zahtjeva se ne dovodi u sumnju njena pravilnost i zakonitost.

Prethodno pitanje je pravno pitanje koje čini samostalnu pravnu cjelinu za čije rješavanje je nadležan sud ili neki drugi organ, a bez čijeg se rješenja ne može riješiti sama upravna stvar. S obzirom da od rješavanja prethodnog pitanja zavisi odluka o glavnoj stvari, prethodno pitanje u upravnom postupku ne može ostati neraspravljeno. U skladu sa članom 132. stav 1. ZOUP, organ koji vodi postupak može pod uslovima propisanim ovim zakonom sam raspraviti prethodno pitanje, za čije rješavanje nije nadležan, ili postupak prekinuti dok nadležni organ prethodno to pitanje ne riješi. Po članu 133. stav 1. ZOUP, organ je dužan prekinuti upravni postupak kad se prethodno pitanje odnosi na postojanje krivičnog djela, na postojanje braka, na utvrđivanje očinstva i materinstva i kada je to zakonom određeno.

Utvrđivanje činjenice zakonitosti rada Evropski univerzitet B. d. B. i H., odnosno dozvole za rad te visokoškolske ustanove, a time i ovlašćenja za izdavanje diplome tužiocu za zvanje magistra farmacije, u predmetu polaganja stručnog ispita ne predstavlja prethodno pitanje, u smislu člana 132. stav 1. ZOUP, jer to nije samostalna pravna cjelina o kojoj treba odlučiti tuženi ili drugi organ, a bez čijeg se rješenja ne može riješiti ova upravna stvar, nego predstavlja činjenicu koju treba utvrditi odgovarajućim dokazima. Tužilac je uz prijavu za polaganje stručnog ispita, pored ostalih dokaza, dostavio ovjeren prepis diplome kojom dokazuje ispunjenost uslova za polaganje stručnog ispita. Tuženi diplomu ne prihvata, jer je pokrenut postupak nadzora visokoškolske ustanove-izdavaoca diplome, a da nije okončan. U tom smislu je trebalo, na osnovu dokaza na okolnost da li je u toj visokoškolskoj ustanovi realizovana nastava za obrazovni profil naveden u diplomu koju je tužilac predao tuženom uz zahtjev za polaganje stručnog ispita, te da li je u to vrijeme visokoškolska ustanova imala odobrenje za rad i izdavanje diploma, odlučiti o zahtjevu tužioca u pogledu ispunjenosti zakonskih uslova, a ne postupak prekinuti na neodređeno vrijeme i odlučivanje o zahtjevu uslovljavati nastupanjem budućeg neizvjesnog događaja. U predmetu polaganja stručnog ispita, tuženi je donio osporeni akt uz pogrešnu primjenu zakona i nije postupio po pravilima postupka, što je osnov za poništenje akta iz člana 10. tačka 2) i 4) ZOUP, jer nisu ispunjeni uslovi za prekid postupka i odlaganje rješavanja stvari na neodređeno vrijeme do nastupanja budućeg neizvjesnog događaja. Iz tih razloga je potrebno o zahtjevu rješenjem meritorno odlučiti.

S obzirom da pitanje dozvole za rad Evropski univerzitet B. d. B. i H., nije prethodno pitanje za rješavanje predmetne stvari, ne utiče na drugačije odlučivanje navod da je nižestepeni sud u obrazloženju presude od 25. aprila 2018. godine, naveo da tuženi može prekinuti postupak do pravosnažnog okončanja navedenog spora.

Slijedom prednjeg, ovaj sud nalazi da navodima zahtjeva nije dovedena u sumnju zakonitost pobijane presude i da njenim donošenjem nije ostvaren nijedan razlog nezakonitosti iz člana 35. stav 2. ZUS, zbog čega se zahtjev odbija, na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić